

ASUKAS



Asukkaat voivat vaikuttaa asumisolosuhteisiinsa



Vommassa voidaan hyvin

Nikkarinkruunun toimitilat nyt Asemantiellä

Asukkaiden toiminta vaikuttaa vuokriin



Koirat kuriin



Säästä sähkön kulutuksessa



Keravalla on hyvä elää ja olla



Ylen uutiset, Helsingin Sanomat ja kansainväliset lehdet kirjoittavat Keravasta, eikä syyttä – meillä tapahtuu. Upea purkutaide-projekti, hellyttävä Pink House ja Ilmari Tapiovaaran huonekaludesign-näyttely ovat olleet erittäin suosittuja niin keravalaisien kuin ulkopaikkakuntalaisten mielestä. Vielä näihin kohteisiin pääsee tutustumaan, vaikka lokakuun lopussa alkaa kauan odotettu keskustan uudistaminen, jolloin rakennusten seinissä olevat taideteokset murentuvat purkutöissä. Keskustaan tulee uusien asuntojen lisäksi myös kaivattuja kaupallisia palveluita.

Keravaa kehitetään nyt nopealla tahdilla. Kaikkien meidän keravalaisien arkeen vaikuttavista hankkeista ovat jo pyörähtäneet käyntiin maantien 148 parantaminen, Kurkelan yhtenäiskoulu sekä Keravan ja Tuusulan yhteinen paloasema. Kauppalan talon peruskorjaus uudeksi kaupungintaloksi sekä Keravanjoen yhtenäiskoulu, että Päivölän-

laakson koulu tulevat hyvällä vauhdilla perässä, jos valtuusto hyväksyy investointiohjelman. Investointiohjelmasta löytyy myös paljon puhuttava ja tunteita herättävä uimahalli. Uimahallin kilpailutus on jo käynnissä ja uskon, että uusi uimahalli on käytössä jouluna 2018. Investointien tueksi olemme aloittaneet kaupungin palveluverkkoselvitystyön. Työssä määritellään jo olemassa olevat palvelut ja tulevaisuuden palvelutarpeet. Työ on aloitettu päiväkodeista ja kouluista ja nyt työn alla on kaupungin muut palvelut. Sosiaali- ja terveyspalveluiden selvitys odottaa maakuntauudistusta.

Ei pelkästään investointeja vaan Kerava tarjoaa myös monipuolisia arjen palveluita esimerkiksi nuorille. Kaupungilta löytyy Kerbiili-mobiilinuorisotilaysikkö, jolla nuorisotyötä viedään sinne, missä nuoret ovat. Nuorten Talo, jossa voi hengailla tai saada apua elämän erilaisissa taitekohdissa ja tienhaaroissa.

Myös Jengassa tehdään merkittävää työtä nuorten syrjäytymisen katkaisemiseksi ja nuorten ohjaamiseksi eteenpäin työhön, kuntoutukseen ja opintoihin.

Lopuksi haluan tuoda esille sen, että Keravan kaupunki on uudistamassa asuntopoliittista ohjelmaansa. Lähtökohtana ohjelman laatisemassa on se, että Keravan asuntotarjonta on monipuolista. Keravalta tulee löytyä niin vuokra- kuin omistusasuntoja, muita asumismuotoja unohtamatta. Myös kohtuuhintaisuus on tärkeä tekijä. Asuntopoliittinen ohjelma tulee kaupunginvaltuuston päätöksentekoon joulukuussa.

On ilo olla Keravan kaupunginjohtaja

Kirsi Rontu
kaupunginjohtaja

nikkarinkruunu.fi • NETISSÄ VOIT HELPOSTI

hakea asuntoa

Voit täyttää asuntohakemuksen, lähettää sen sähköisesti tai toimittaa toimistollemme.

tehdä huoltopyynnön

Voit toimittaa huoltoyhtiölle tiedon huollon tarpeesta kätevästi sähköisesti.

varata autopaikan

Jos tarvitset autopaikan, voit joko varata vapaan paikan tai ilmoittautua jonotuslistalle.

varata saunavuoron

Netistä voit selvittää saunavuorot menemällä sen kiinteistön sivulle, jossa asukas lähettää sähköisen lomakkeen.



ASUKAS Syksy 2016

Sisältö

Palje täytti viisi vuotta

Vommassa voidaan hyvin	4
Vuokralaispäivät	7
Nikkarinkruunun asukasillat	8
Kapumalla apua Palkeessa	9
Turvallinen asuminen	10
Koirien jätökset roskikseen	10
Kallenpirtti Nikkarinkruunulle	11
Yhtenäinen Ahjo ry viisi vuotta	12
90-vuotias Tilda Hartikainen	13
Toimeentulotuki Kelaan	14
Maksumuistutus	14
Varastointiohjeita	15
Vuokrat ja asukkaiden toiminta	16
Visatie valmistuu	16
Koukkutien tyytyväiset asukkaat	17
Asukastoiminnan kehittäminen	17
Säästöä sähkön kulutukseen	18
Vuokrantarkistukset	20
Asunnottomien yö	20
Vastuunjakotaulukko	21
Kiinteistöt	22
Yhteystiedot	23
Toiminta hätätilanteessa	24



4 Vommassa voidaan hyvin



16 Visatielle Nikkarinkruunun omaa tuotantoa



15 Varastointiohjeita



8

Nikkarinkruunu järjesti asukasilltoja



HUIPPULUOKAN HOIVAKOTI

Vommassa voidaan hyvin



Terassi on Johan Kuusisen lempipaikka, jossa hän käy usein.

– Jos raottaa 1930–40-lukua, niin ei tätä voi verrata niihin sen ajan vaivaistaloihin, muistellee Hoivakoti Vommassa asuva 89-vuotias Johan Kuusinen. Mieli-kuva pakottaa kuitenkin ajattelemaan, miten asiat voisivat olla, ja miten ne ovat edelleen jossain päin maailmaa. Kun Vommassa kävelee, pitää arvostaa, mitä olemme yhteisvoimin saaneet aikaan vanhuksillemme.

Johan Kuusinen tuli Vommaan Hopeahovista, terveyskeskuksen takana sijaitsevasta Keravan vanhainkodista.

– Nyt kun olen tänne sopeutunut, en haluaisi lähteä täältä ollenkaan. Tämä on loistopaikka. Ilmanvaihto on hyvä ja täällä on rauhallista.

Johan Kuusinen on sidottu pyörätuoliin, sillä jalat eivät kannata. Kotona hän ei enää pärjännyt 88-vuotiaan Henna-vaimonsa kanssa. Vaimo jäi asumaan Lapilassa sijaitsevaan kerrostalo-asuntoon. Hän käy usein Vommassa miestänsä.

– Tyttäreni käy katsomassa minua kerran viikossa, hänen kanssaan ulkoilen. Omaiset pitävät tätä erinomaisena paikkana, mutta he pelkäävät, että joudun

täältä pois – jos siis tulen niin hyväkuntoiseksi, Johan Kuusinen kertoo.

Vankeinhoitaja Kortesjärveltä

Johan Kuusinen on kotoisin Kortesjärveltä, joka nykyisin kuuluu Kauhavaan. Keravalla hän on asunut 1950-luvulta asti.

– Keravalta ei meinannut löytyä asuntoa tuohon aikaan. Neuvoivat sitten käymään silloisessa KOP-pankissa, jonka johtaja Ahonen otti minut talonmiehen hommiin. Tuusulantien varrella, nykyistä S-Marketia vastapäätä olevaan pankin kiinteistöön kuului piharakennus, josta vihdoinkin saimme asuinpaikan.

Hoivakoti Vomma

- luovutettiin käyttäjälle 29.1.2016
- asukkaat muuttivat sisään 1.3.2016.
- Vommassa työskentelee
 - esimies
 - kaksi sairaanhoitajaa
 - 22 lähihoitajaa
 - 2,5 hoitoapulaista
 - n. 5 avustavaa työntekijää
- Vommassa on 40 asuntoa ja 42 asukasta.
- Rakennuttajana Ki Oy Nikkarinkruunu



Liikunta on todettu yhdeksi kaikkein tärkeimmistä elementeistä ihmisen hyvinvoinnin ylläpitäjänä. Vommassa on asianmukainen kuntosal.



Vuokralaispäivät järjestettiin risteilyseminaarina Viking Mariellalla matkalla Tukholmaan. Etualalla maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen, penkissä seuraavana Vuokralaiset ry:n toiminnanjohtaja Anne Viita.

Kuusinen aloitti työuransa 13-vuotiaana metsätoissa ja siirtyi täysi-ikäiseksi tultuaan Sukevan vankilaan pariksi vuodeksi erilaisiin tehtäviin, josta hän siirtyi Keravan vankilaan 1950-luvulla. Viimeiset kymmenen vuotta ennen eläkepäiviä hän oli päällikkönä tai apulaispäällikkönä työsiirtoloissa, jossa tehtiin etupäässä metsätöitä VaPolle.

– Kun Venäjä luovutti Porkkalan takaisin Suomelle, Porkkalanlanniemelle rakennettiin proomu, jonne majoittui 30 miestä työsiirtolaan. Olin siellä yksin miesten kanssa. Teimme metsätöitä. Keravalla oli isompi työsiirtola, kun täällä rakennettiin Lahden moottoritietä.

Sotaan Kuusinen ei joutunut – mutta hän kuului ensimmäiseen ikäluokkaan, joka meni sodan jälkeen armeijaan.

Kiinni maailman menossa

Aamulla Vomman asukkaat herätetään. Pyydettäessä aamupala tuodaan omaan huoneeseen. Klo

11 on lounas, klo 14 kahvit, klo 16 päivällinen ja klo 18.30 iltapala. Muuta tarkkaa aikataulua ei ole. Terassilla hän käy paljon.

– Aika ei tule pitkäksi. Ennen olin seurallinen ihminen, mutta nyt nautin yksinäisyydestä ja rauhasta. TV:stä tulee katsottua Emmerdalea ja uutisia, eikä maailman tilanne näytä hyväl-



Huonekohtaiset kylpyhuone-WC:t ovat tilavia ja käytännöllisiä.

tä. Päällimmäisenä on nyt ollut Venäjän ja Suomen suhteet sekä Syyrian tilanne. Ihmettelen Assadia, jonka kautta tapatetaan niin paljon ihmisiä.

Kuuisella on pari kaveriaan Vommassa – Antti ja Arvo. Kommunikaatiota häiritsee kovin hiljaiseksi mennyt ääni ja kuulon heikkeneminen.

– En ole vaativa ihminen. Olen tyytyväinen, kun näen, että yritetään. Ymmärrän, että hoitajat ovat kiireisiä. Olen itse tehnyt elämäntyön, jossa olen aina odottanut, kunnes vastapuoli ymmärtää, mitä tarkoitan. Tiukkaa on joskus ollut ja vastaan on täytynyt panna, mutta pakoon ei ole tarvinnut juosta. Pitää olla sanansa mittainen.

Yhtä asiaa Kuusinen Vommaan kaipaisi – fysioterapeuttia tai liikunnanohjaajaa, jotta saisi enemmän liikuntaa.

– Pitäisi olla melkein henkilökohtainen ja sellainen, joka tarttuu kiinni ja nostaa pystyyn. Jos sellainen saataisiin tänne, olisi hyvä, Kuusinen toteaa.

Tehostettu palveluasuminen

on tarkoitettu ikäihmisille, jotka tarvitsevat paljon hoitoa ja hoivaa ympärivuorokautisesti. Asukkaiden asettamisesta tehostetun palveluasumisen jonoon päättää moniammatillinen SAS-ryhmä (SAS= selvitysarvioijajoukko). Asukkaan palveluasumismaksu muodostuu vuokrasta, ateriapakettimaksusta, palvelumaksusta ja tukipalvelumaksusta.

Keravan kaupunki tarjoaa tehostettua palveluasumista omana tuotantona Hoitokoti Vommassa sekä Hopeahovin palvelukeskuksessa.

Valtakunnallisilla vuokralaispäivillä

Vuokralaiset ry:n syyskuussa järjestämällä Vuokralaispäivillä olivat esillä muun muassa asuinhuoneenvuokralaki, yhteishallintolain uudistuminen, vuokratilojen viestintä, Saksan vuokralaistointiminta, kotivakuutukset, ARA-rahoitettu rakentaminen ja tupakkalaki. Risteilyseminaariin osallistui parisataa vuokratilojen asukasaktiivia. Nikkarinkruunua edustivat Annikki Halme ja Taina Honkanen.

Asuntoasioista vastaava ministeri Kimmo Tiilikainen piti asuntopoliittisen ajankoh-taiskatsauksen – aiheina asukasdemokratiaa määrittävän yhteishallintolain uudistuminen sekä vuodelta 1995 olevan asuinhuoneenvuokralain (AHVL) nykytoimivuuden arviointi. AHVL

määrittää sekä vuokralaisen että vuokranantajan oikeudet, velvollisuudet ja vastuut. Molemmissa työn alla olevissa lakivalmisteluissa on kuultu sekä vuokranantajia että vuokralaisia.

ARA-rahoitteisten kiinteistöjen asukkaita koskevista, vuoden 2017 alusta voimaan tulevista tulorajoista syntyi keskustelua. Tiilikainen totesi, että asukas-eulontaa ei tarvitse tehdä, jos asuntoja on riittävästi, eikä ainakaan aluksi suoriteta tulojen määräaikaistarkastuksia.

Hyvä viestintä ehkäisee riitoja

Isännöintiliiton viestintäpalveluiden johtaja Marjut Joensuu kuvaili vuokra-asumiseen liittyvää viestintää. Mediassa vuokra-asumista koskevista jutuista kohua aiheuttivat mm. grillaus, asukkaiden sikailu, tupakointi, sisäilmaongelmat, jyräävät asukkaat, isännöitsijän lahjonta ja viimeaikainen VVO:n tilanne. – Vuokratiloissa tiedottamisen ja viestinnän avulla selkiinnytään rooleja, vastuualueita, oikeuksia ja velvollisuuksia sekä voidaan ehkäistä monia riitoja. Viestintä tulee olla vuorovaikutteista, ei tuuttaamista ja selostamista.

Jokaisella on vastuu omalta osaltaan viestinnän onnistumisesta. Onnistuneen tiedottamisen ja viestinnän mittareita ovat asuinmisviihtyvyys ja vuokra-asumisen maine, kiteytti viestintäjohtaja Joensuu.

Saksan keskivuokrat 5-15 euroa

Saksan vuokralaisliiton lakiasiantuntija Heidrun Clausen esitteli Saksan vuokralaistoimintaa ja 2015 voimaan tullutta Berliinin vuokratattoa. Vuokrien hintoja säätelee korotuksen prosentuaalisen ylärajan lisäksi vuokrahintojen jarru. Saksan keskivuokran Clausen kertoi olevan maaseudulla viisi euroa ja kaupungeissa 15 euroa. Pakolaistulvasta johtuen Saksassa on miljoonan uuden asunnon tarve.

Inari Järvinen Vakuutusyhtiö Varmasta muistutti siitä, että taloyhtiön vakuutus ei kata irtaimistoa eikä korvaa toisen omaisuuden aiheutuneita vahinkoja.

Paneelissa keskustelivat KOVA ry:n toiminnanjohtaja Jouni Parkkonen, RAKLI ry:n asuntojohtaja Aija Tasa ja SAK:n elinkeinopoliittinen asiantuntija Sauli Hievanen, aiheena ARA-rahoitetun rakentamisen

tulevaisuus. Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edustaja Parkkonen tähdensi, että Arava-lainan tulee aina olla asukkaita tukevaa. SAK:n edustaja Hievanen toi esille kasvukeskusten asumisongelmat nopeasta kaupungistumisesta johtuen. Hänen mukaansa kohtuuhintaisen asuntotuotannon pullonkaulana on kuntien kaavoituspolitiikka. Hän toivoi kuntien kaavoittavan asuinalueita hyvien joukkoliikenneyhteyksien ääreen.

Kunnalta voi jatkossa hakea tupakointikieltoa

Seminaari päättyi tietoisuuden uudesta tupakkalaista. Lain mukaan taloyhtiö voi hakea kunnalta tupakointikieltoa parvekkeelle ja muille ulkoalueille kuten terasseille. Kunnan viranomaisen voi myös määrätä tupakointikiellon, jos savu kulkeutuu esim. parvekkeelta toiselle muutoin kuin poikkeuksellisesti tai asunnosta toiseen. Savu riittää, terveyshaittaa ei tarvitse olla. Kieltolupakäytäntö tulee voimaan v. 2017 alussa. Vuokralaiset ry olisi halunnut taloyhtiöille suoran tupakoinnin kieltämisen mahdollisuuden.

Annikki Halme



VUOKRAN MUODOSTUMINEN KIINNOSTI

Nikkarinkruunu kertoi toiminnastaan asukasilloissa

Nikkarinkruunu kertoi uusille asukkaille toimintansa taustoista ja perusteista asukasilloissa, joita järjestettiin keväällä Ahjossa ja Killassa. Paikalle saapuneita asukkaita kiinnosti ensi sijassa vuokrasumman muodostuminen.

Nikkarinkruunun toimitusjohtaja Ilkka Lahdenperä kertoi muun muassa, että Nikkarinkruunun tavoite ei ole tuottaa voittoa, vaan pyörittää toimintaa omakustannusperiaatteella. Toisin sanoen vuokrien muodostumiseen vaikuttavat suoraan syntyneet kulut. Nikkarinkruunu on kyennyt viime aikoina pitämään vuokrat kohtuullisina mm. parantamalla energiatehokkuutta nykyaikaisella tekniikalla. 20 % vuokrasummasta menee peruskorjauksiin.

– Vireillä on lakimuutos, jonka mukaan olisi mahdollista kerätä ennakoon korjausvuokra, mutta Nikkarinkruunu ei käytä

sitä mahdollisuutta, Lahdenperä totesi.

Asukkaat voivat omilla toimillaan vaikuttaa vuokran suuruuteen. Jos he esimerkiksi pitävät asuntoja hyvässä kunnossa, ei korjauksiin mene niin paljon rahaa. Asunnon sisällä tupakointi nostaa huomattavasti asunnon remonttikustannuksia.

Suoritettujen asukastytyväisyyskyselyjen perusteella asukkaat ovat sangen tyytyväisiä Nikkarinkruunun vuokra-asunnoissa asumiseen.

Nikkarinkruunun asuntoihin on yli 400 hakijan jono, joista n. 200 on ulkopaikkakuntalaisia. Nikkarinkruunu lisääkin asuntojensa määrää lähitulevai-

suudessa, sillä vuosina 2016–2018 yhtiö rakennuttaa n. 120 ARA-rahoitteista asuntoa. Näistä tänä kesänä alkoi Visatien projekti.

Asukkaille kerrottiin myös, että viime vuonna Keravan kaupunki luovutti apporttina 219 asuntoa Ki Oy Nikkarinkruunulle.

Asukkaat olivat kiinnostuneita eri toten vuokran muodostumisesta. Lahdenperän mukaan suuria korotuksia ei ole odotettavissa ja yhtiö pyrkiikin siihen, että suuria, yhtäkkisiä korotuksia ei tulisi. Keskustelua käytiin myös lattiamateriaalista, joksi on valikoitunut muovimatto. Laminatin todettiin reagoivan liian herkästi kosteuteen.

LV-eristäjä Valeri Telkinen, joka muutti Nikkarinkruunun Salpalohen yhtiöön 11 vuotta



Salpalohessa 11 vuotta asunut Valeri Telkinen kuunteli mielenkiinnolla tulevaisuuden suunnitelmia.

sitten Virosta, totesi Nikkarinkruunun toiminnan olleen korkealuokkaista.

– Hyvät on perspektiivit ja hyvin on pelannut tähän asti. Ja tässä Killan tilaisuudessa selvitettiin selkeästi yhtiön rahan käyttöä. Oli myös mielenkiintoista nähdä tulevaisuuden suunnitelmia, Telkinen totesi.

Keravalainen ja ahjolainen Miia Sellmer osallistuu tänä vuonna Kapua-hyväntekeväisysohjelmaan, joka kerää varoja kehitysyhteistyöhön. Hän järjesti syyskuussa Ahjon asukasyhdistyksen Yhtenäinen Ahjo ry:n kanssa asukastupa Palkeen tiloissa hyväntekeväisyystapahtuman. Sellmerin tavoite oli kavuta Mount Everestin perusleirille 5545 metrin korkeuteen marraskuussa 2016.

Kapuamalla apua Ahjon Palkeessa



Vas. Palkeen toiminnan vetäjä Marika Aljas, ahjolainen Tiina Okkonen, Kapua-kerääjä Miia Sellmer, kaupunginjohtaja Kirsi Rontu, Sorsakorven päiväkodin vanhempainyhdistyksen puheenjohtaja Essi Ryttilä. Kärpäsenä kuvassa Tommy Jaatinen.

– Haku projektiin oli 2015 loka-marraskuussa. Projekti alkoi vuoden 2016 alusta ja kestää koko vuoden. Olen ollut mukana Keravan tapahtumissa, kuten Crazy Dayssä, Liikuntapalvelun mukana, Liiku ja Harrasta –tapahtumassa sekä pitänyt kirpputoria, Sellmer kertoo.

– Nepal on kohteena hyvä, koska siellä tapahtui hiljan maanjäristys. Siellä on muutenkin kehitettävää – tasa-arvotilanne on huono. Tytöt esimerkiksi eristetään kuukautisten ajaksi pihamökkiin, koska heitä pidetään saastaisina.

Palkeen tilaisuudessa oli myynissä arpoja, kahvia ja pulaa sekä lapsille kasvomaalaus. 'Kärpänen' -hahmo viihdytti lapsia.

Sellmerin leipätyö on Puolustusvoimissa, mutta hän työskentelee Det Blindas Vänner –säätiössä, joka myöntää avustuksia vähävaraisille näkövammaisille Suomessa.

Kaupunginjohtaja tukee toimintaa

Palkeen tilaisuuteen saapui myös Keravan uusi kaupunginjohtaja Kirsi Rontu, jonka henkilökohtainen ystävä Miia Sellmer on. He tapasivat alun perin Sorsakorven päiväkodin vanhempainyhdistyksessä, jonka Rontu käynnisti vuonna 2006. Sellmer tuli mukaan vanhempainyhdistyksen vuonna 2010.

– Tämä on hieno asia kaiken kaikkiaan, mutta myös hyvää mainosta kaupungille. Olen ollut mukana alusta asti, joskin jääväsin itseni kokouksessa tilanteessa, jossa päätös kaupungin mukaan lähtemisestä tehtiin, Rontu toteaa.

Rontu arvostaa suuresti myös asukasyhdistysten toimintaa ja toivoo, että sitä saataisiin laajennettua ja aktiviteetteja lisättyä.

– Vuokra-asuntojen keskitäminen Nikkarinkruunuun oli myös hieno juttu, sillä on hyvä, että vuokra-asunnot ovat siellä, missä on alan osaamista, Rontu kommentoi Keravan vuokra-asuntojen siirtymistä Nikkarinkruunun alaisuuteen.

Kapua on kerännyt vuosittaisilla projekteilla vuodesta 2006 lähtien yli 600 000 euroa kehityksmaiden tukemiseen. Mukana on tänä vuonna 20 suomalaista, joilla kullakin on tavoitteena kerätä 5545 euroa (sama luku kuin tavoitteena oleva korkeus vuorella) eli yhteensä noin 100 000 euroa koulutuksen ja terveyden edistämiseen Nepalissa ja Keski-Aasiassa. Kiipeilyretken osallistujat maksavat omasta pussistaan. Kumppanijärjestöinä mukana ovat Väestöliitto, Taksivärkki ry ja Kynnys ry.

Miian matkaa voi tukea osoitteessa: www.kapua.fi/osallistuja/miia-sellmer



Nikkarinkruunun asukas Mikko Pesonen Ahjosta antaa palautetta kaupunginjohtaja Kirsi Rontulle aiheenaan laskutuksen käytännöt.

TURVALLINEN ASUMINEN LUODAAN YHTEISTYÖLLÄ

Perustuslain mukaan jokaisella on oikeus turvalliseen asumiseen. Turvallinen ja viihtyisä asuinyhteisö on kaikkien yhteinen etu ja tavoite. Turvallisuuksien huomioiminen on oleellinen osa kiinteistön suunnittelun ja jatkuvaa ylläpitoa.

Pelastuslaki velvoittaa kiinteistöt huolehtimaan omasta turvallisuudestaan. Kiinteistöissä tulee omin toimenpitein ehkäistä tulipaloja ja muita vaaratilanteita, varautua henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa sekä varautua sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatomaisesti kykenevät.

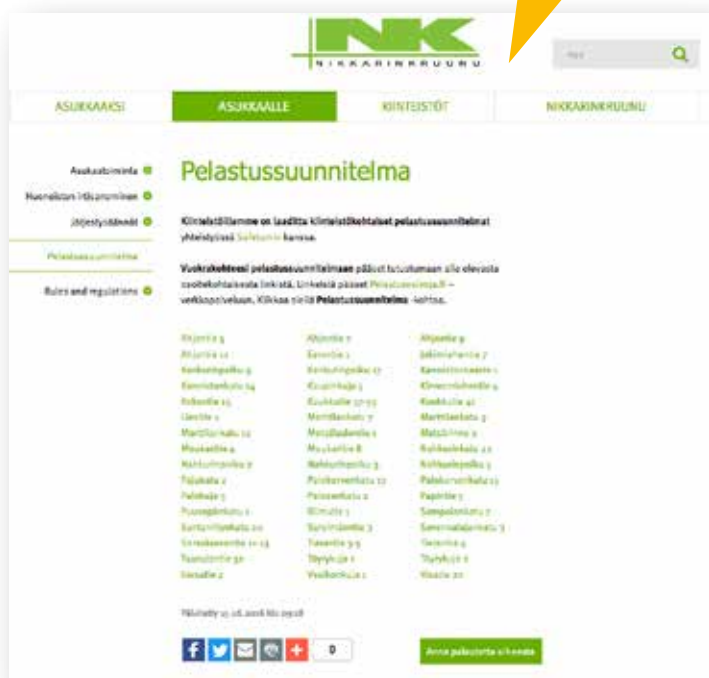
Varautumisvaatimus kattaa tulipalojen ja muiden onnettomuuksien sekä vaaratilanteiden ehkäisemiseen tähtäävät toimen-

piteet sekä varautumisen onnettomuustilanteissa toimimiseen. Turvallisuuteen varautuminen on paitsi ennaltaehkäisevää toimintaa, myös jokapäiväisen häiriöttömän toiminnan varmistamista.

Tulipalojen torjunta perustuu turvallisuusyhteistyöhön. Jokaisen asukkaan tulee omalta osaltaan noudattaa paloturvallisuussäännöksiä ja ehkäistä tulipalon syttyminen omassa asunnossaan ja kiinteistön yhteisissä tiloissa. Kiinteistöyhtiön tulee puolestaan huolehtia sen vastuulle asetetuista veloitteista. Tämä tarkoittaa systemaattista vaarojen arviointia, pelastussuunnitelman laatimista, pelastussuunnitelman noudattamista kiinteistöyhtiön arjessa sekä pelastussuunnitelman päivittämistä.

PELASTUSSUUNNITELMAT NETISSÄ

Kiinteistöillemme on laadittu kiinteistökohtaiset pelastussuunnitelmat yhteistyössä Safetumin kanssa. Kiinteistökohtaisiin pelastussuunnitelmiin pääset tutustumaan K Oy Nikkarinkruunun kotisivuilla olevan linkin kautta.



<http://www.nikkarinkruunu.fi/asukkaalle/pelastussuunnitelma>

KOIRIEN JÄTÖKSET ROSKIKSEEN

Olemme saaneet useista kiinteistöistämme ilmoituksia koirien omistajien piittaamattomuudesta.

Koirien annetaan tehdä tarpeensa piha-alueelle, mikä on sekä epämiellyttävää, että vaarallista. Koiran ulosteet voivat levittää eläimistä ihmisiin tarttuvia tauteja ja myös aiheuttaa terveysongelmia muille koirille. Lemmikkien jätökset on korjattava pois kiinteistön piha-alueelta ja ne on hävitettävä sekajätteen mukana.

Järjestyslain mukaan omistajan on huolehdittava siitä, että koiran uloste ei jää ympäristöön hoidetulla alueella taajamassa.

Koirat tulee myös pitää taajamassa aina kytkettynä. Näin

varmistetaan myös, että ne eivät pääse lasten leikkipaikoille eivätkä pelota muita asukkaita.

Lemmikin omistajan tulee ottaa huomioon myös naapurit, jotka eivät välttämättä pidä

lemmikeistä tai ovat esimerkiksi niille allergisia. Pidä lemmikkisi kytkettynä, opeta se tavoille, korjaa sen jätökset äläkä ulkoiluta sitä yhteisillä piha-alueilla. Mikäli lapset ulkoiluttavat lem-

mikkejä, huolehdi, että myös he korjaavat lemmikkien jätökset ja varmista, että lemmikki pysyy heidän hallinnassaan kaikissa tilanteissa.

Näillä keinoilla pystymme parantamaan asumisen viihtyvyyttä taloissamme.



– Taloon toivotaan järjestysääntöjä, hälyttimet alkavat huutaa turhaan, ovi reistailee, latelee asukas Kaija ja Simo pyydettyänsä asioita, jotka pitäisi saada korjattua Ki Oy Kallenpirtissä. Tilaisuus kertoa ongelmista syntyi, kun Nikkarinkruunu järjesti infotilaisuuden yhtiön asukkaille aloitettuaan isännöinnin syyskuun alussa.



Nikkarinkruunun toimitusjohtaja Ilkka Lahdenperä kertoo Nikkarinkruunusta ja uusista järjestelyistä Kallenpirtin asukkaille.

Nikkarinkruunu alkoi isännöidä Kallenpirttiä

Uusi isäntä

Ki Oy Nikkarinkruunun toimitusjohtaja Ilkka Lahdenperä kertoi infotilaisuudessa Kallenpirtin asukkaille Nikkarinkruunun kiinteistöjen vastuunjaosta, eli esim. kuinka asukas on velvollinen tekemään tarvittaessa vikailmoituksen huoltoyhtiölle ja kuinka vastuu huoneistoon tehdyistä muutoksista on asukkaalla, jos tämä on muutosten teettäjä. Alkuperäistä materiaalia ei esim. saa vaihtaa heikompilaatuiseen. Kaikkiin muutostöihin onkin haettava lupa Nikkarinkruunulta ennen töiden aloittamista.

Asukkaille selvitettiin vuokranmääräytymisen perusteita, korjauksiin varautumista, asukastoimintaa ja –demokratiaa sekä asukkaan oikeuksia. Lahdenperä kertoi yhtiön uudisrakennushankkeista, kuten Visatielle ensi vuonna valmistuvasta 72 asunnon vuokrataloyhtiöstä. Vuosina 2016–2017 Nikkarinkruunu rakentaa 120 ARA-kotuetta vuokra-asuntoa.

– Kiinteistöjen huoltoon, ylläpitoon ja korjauksiin kiinnitetään huomiota, jotta saadaan kustannussäästöä mm. lämmityksessä ja vedenkulutuksessa. Kunnossapitotöiden panostetaan, jotta vaihtuvuus pienenee ja remonttikustannukset pienenevät, Lahdenperä totesi.



Isännöitsijä Jari Kukkonen sekä Kallenpirtin aktiiviset asukkaat Kaija Simo ja Sirkka Leivo.

Keravan sotaveteraanit ry, Sotainvalidien Veljesliiton Keravan Seudun osasto ry ja Keravan rintamaveteraanit ry luovuttivat Kiinteistö Oy Keravan Kallenpirtti -nimisen talon osakeomistuksensa Keravan kaupungille. Yhdistykset olivat jo vuokratuloa suunniteltaessa sitoutuneet luovuttamaan oman osuutensa kaupungin omistukseen vastikkeen 30 vuoden kuluttua yhtiön rekisteriin merkittämisestä lukien eli vuonna 2022. Luovutus tapahtui muutaman vuoden etujassa. Kiinteistö Oy Keravan Kallenpirtti on luovutuksen jälkeen kokonaan Keravan kaupungin omistuksessa. Keravan kaupunki vastaavasti luovutti vuoden 2015 lopulla omistuksensa 100 % apporttimenettelyllä Ki Oy Nikkarinkruunulle.

Vuonna 1993 valmistunut Kallenpirtti on 19 asunnon taloyhtiö osoitteessa Timontie 4. Kallenpirtti rakennettiin helpottamaan asuntopulaa erityisesti veteraanien osalta.

Simo tarkoittaa, että järjestysäännöt tarvitaan, jotta taloon saadaan hiljaisuus klo 22–06 –välisenä aikana. TV:t pauhaavat, kun joillain on heikko kuulo – pitäisi käyttää kuulokkeita. Hälyttimet alkavat huutaa, kun paistaa lettuja lapsenlapsille – ja se on aina 300 euroa laaki, kun hälytys siirtyy hälytyskeskukseen ja pelastuslaitos saapuu paikalle virheellisen hälytyksen seurauksena. Rakenuksen ulko-ovi on jatkuvasti rikki ja katon saumasta valuu vesi ja jäätyy. Oven saa repimällä auki, ilman avainta. Vuokra pitäisi saada suoramaksuksi, sillä nyt maksupalvelu kustantaa kaksi euroa.

Isännöitsijä Jari Kukkonen toteaa vastauksena, että asiat korjataan, mutta että olisi hyvä, jos Kallenpirtillä olisi asukastoitumikunta. – Kaikki lähtee asukkaista itsestään, hän muistuttaa. Tilaisuudessa löytyikin kaksi aktiivista asukasta, Kaija Simo ja Sirkka Leivo, jotka pyrkivät kehittämään asukastoimikuntaa.



Vas. Yhtenäinen Ahjo ry:n sihteeri Leea Kaipainen, puheenjohtaja Marika Aljas, varapj. Enni Marila ja rahastonhoitaja Eeva-Liisa Ikonen.

ALUE ON RAUHOITTUNUT

Yhtenäinen Ahjo ry — viisi vuotta toimintaa

Viisi vuotta sitten Ahjon alueella oli levotonta, eikä sinne oikein haluttu edes tulla asumaan. Killan alueella oli saatu hyviä kokemuksia asukastoiminnasta, joten niitä haluttiin soveltaa myös Ahjon asuntoyhtiöissä. Sosiaalitoimen, Nikkarinkruunun ja seurakunnan aloitteesta perustettiin Yhtenäinen Ahjo -asukasyhdistys, joka sai käyttöönsä tilat Ahjontie 7 alakerrasta. Ahjo-laisten yhteinen olohuone sai nimen 'Palje' – puhallamme yhteen hiileen.

Palkeen toiminnan aloitti Enni Marila, joka edelleen tekee vapaaehtoistyötä tiloissa. Hän on myös yhdistyksen varapuheenjohtaja, kun puheenjohtaja on Marika Aljas. Leea Kaipainen on sihteeri ja Eeva-Liisa Ikonen rahastonhoitaja.

— Alussa tarjosimme tilat seurustelulle sekä puuroa ja kahvia. Sitten keksimme torstailounaan, joka on ollut ohjelmassa ainakin neljä vuotta. Lounas toteutetaan

omakustannushintaan, emme siis ota voittoa, Enni Marila kertoo.

— Sosiaalitoimesta tulee tänne kuntoutettavia ja pitkäaikaisyrittömiä. Tarjoamme töitä ja työn mahdollisuutta matalalla kynnyksellä.

Palkeessa käy vuosittain yli 3000 henkeä — pääasiassa eläkeläisiä, vanhuksia ja työttömiä lukemassa lehtiä, seurustelemassa ja syömässä tai kahvilla.

Marika Aljaksen puheenjohtajakaudella on järjestetty illanviettoja erilaisilla teemoilla joka kuukausi, kuten miesten ilta, valon ilta, rakkauspäivä, runonlausuntaa ja haitarinoittoa. Kapua-tapahtuma järjestettiin syyskuussa. Vuosittaisiä, jo perinteeksi muodostuneita tapahtumia ovat kesäinen Nikuvikenin bussiretki sekä jouluateria.

— Keräämme toimintaan va-

roja kirpputorimyynnillä. Voimme näin kattaa Nikuvikenin retken ja jouluaterian kustannuksia, Marika Aljas toteaa.

Palkeessa voi lukea päivän lehdet, lainata kirjoja, katsoa TV:tä, maksaa laskuja netissä ja saada siihen opastusta, sekä käyttää kopiokonetta. Diakoniatyöntekijä Tiina Railo Keravan seurakunnasta ja Nikkarinkruunun asukasneuvoja Sanna Koistinen vierailevat joka toinen viikko. Maahanmuuttajille on tarjolla neuvontaa ja käännösapua.

Viisivuotisjuhlista syyskuussa oli tarjolla kakkukahvit. Soile Thun esitti Palkeen Kummitusta Eero Lindholmin säestäessä hanurilla.

Asukasyhdistys Yhtenäinen Ahjo ry etsii alati lisää vapaaehtoisia mukaan toimintaan. Tule käymään palkeessa osoitteessa Ahjontie 7 A 1.

Soile Thun esitti Palkeen kummitusta synttär juhlassa.



Myös muualla asuvat Nikkarinkruunun asukkaat ovat tervetulleita Palkeeseen.

90-VUOTIAS TILDA HARTIKAINEN 20 VUOTTA METSÄRINTEESSÄ

—0 jankaivu, suon kuokkiminen ja halonhaku lapsuudenkodissa, jossa oli kymmenen lehmää ja viisi sikaa, 90-vuotias rouva Tilda Hartikainen kertoo pitkän ikänsä salaisuudeksi. Hän on asunut Nikkarinkruunun kiinteistössä Metsärinteessä vuodesta 1996, jolloin hänen miehensä kuoli.

— Meitä oli lapsuudenkodissa Nilsissä viisi lasta ja kaikki tyttöjä, jonka takia jouduimmekin niin kovin tekemään töitä. Mitään lapsuutta minulla ei ollut, oli vain työtä, työtä ja työtä. Olin vielä vanhin katraasta, Tilda muistelee.

Sodan aikana Tilda oli valantehnyt Lotta, joka palveli muoni-

tusjaostossa. Hän olisi joutunut rintamalle, mutta sota loppui juuri ennen komennusta. Sotilaiden lisäksi hän muonitti siirtolaisia.

— Olen tanhunnut yli 40 vuotta, mutta pari vuotta sitten piti lopettaa, kun pyöräminen alkoi aiheuttaa huimausta. Mutta jumpannut olen koko ajan vuodesta 1980 ja se on minulle tärkeää.

Tilda käy edelleen jumppaamassa Vommassa joka maanantai, jonne hän kulkee bussilla — "kun eivät anna huonokuntoisen korttia". Toinen liikunnallinen harrastus on lenkkeily, jota hän harrastaa joka päivä, jos säät sallivat.

Tilda Hartikainen elää ja asuu

omatoimisesti Metsärinteessä. Poika auttaa sen verran, että hoitaa äitinsä raha-asiat. Mutta kaupassa Tilda käy itse ja laittaa ruoat.

— Nikkarinkruunun asunnossa on ollut hyvä asua. Aina ovat korjanneet kaiken mitä on tarvinnut korjata.

— En tunne itseäni ollenkaan niin vanhaksi mitä numerot kertovat. Suurinta iloa minulle tuottavat lapsenlapset ja lapsenlapsenlapset, joita on neljännessä polvessaakin jo neljä.

Tilda käy säännöllisesti asukasyhdistyksen Palje-kerhotoimissa. Hän oli aikanaan mukana myös vastaavassa asukasyhdistyksen toiminnassa Killassa.



<https://www.facebook.com/ahjonpalje>

<http://yhtenainenahjo.yhdistysavain.fi/>

Perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa. Toimeentulotukilain muutokset hyväksyttiin eduskunnassa 12.3.2015. Muutoksen taustalla on tarve vähentää kuntien tehtäviä ja velvoitteita. Uudistuksella tavoitellaan myös sitä, että perustoimeentulotukea hakevat asiakkaat olisivat keskenään mahdollisimman yhdenvertaisessa asemassa. Uudistuksen jälkeen asiakas toimittaa toimeentulotukihakemuksen Kelaan. Hakemus täydentävästä tai ehkäisevästä toimeentulotuesta voidaan kuitenkin tehdä suoraan kuntaan, jos asiakas on jo saanut päätöksen perustoimeentulotuesta. Kuntien sosiaalityöntekijät päättävät edelleen täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta.

PERUSTOIMEENTULOTUKI SIIRTYY KELAAN



KELA JA TOIMEENTULOTUKI

- Perustoimeentulotuki siirtyy Kelan hoidettavaksi 1.1.2017 alkaen.
- Kela palvelee sinua verkossa, puhelimessa ja kaikissa palvelupisteissään.
- Jos saat vuoden 2016 lopulla kunnasta toimeentulotukipäätöksen, joka ulottuu vuoden 2017 puolelle, saat tukea päätöksen mukaisesti sen voimassaoloajan. Sinun ei tarvitse hakea tämän tilalle Kelan päätöstä vuoden alussa.
- Säilytä viimeisin kunnasta saamasi päätös. Tarvitset sitä, kun haet Kelasta perustoimeentulotukea ensimmäisen kerran.
- Kunta voi myöntää edelleen täydentävää toimeentulotukea sellaisiin erityisiin menoihin, joita perustoimeentulotuki ei kata.

"MAKSUMUISTUTUS"

Hyvän vuokra-asumisen ta-poihin kuuluu vuokranmaksun hoitaminen ajallaan ja mahdollisista maksuvaikeuksista ilmoittaminen. Vuokrasopimusta tehdessäsi olet saanut vuokranmaksuerittelyn koko vuodeksi. Käytä maksaessasi aina eriteltyssä olevaa viitenumeroa, koska silloin maksutiedot kohdistuvat varmasti oikein. Uudet vuokranmaksuerittelyt saat vuosittain vuokrantarkistuksen yhteydessä tai pyydättäessä. Vuokrasopimuksen mukaan vuokran eräpäivä on vuokramääräytymiskuukauden 2. tai 5. päivä, jota vuokralainen ei voi yksipuolisesti siirtää eteenpäin. Myöhästyneistä maksuista peritään korkolain mukainen viivästyskorko. Jokaiselle voi tulla silloin tällöin tilanteita, jolloin kaikkia laskuja ja maksuja ei pysty hoitamaan ajoissa. Näissäkin tilanteissa hyvissä ajoin sopiminen aut-

taa järjestelyissä. Viivästyneestä vuokranmaksusta saat maksumuistutuksen noin kahden viikon kuluttua eräpäivästä. Jos maksuvaikeutesi jatkuu, ilmoita siitä välittömästi vuokranvalvontaan. Mikäli et ole yhteydessä vuokranvalvontaan, ennen muistutuslaskun eräpäivää, siirtyy vuokrasaatava perintätoimistolle. Huomioithan että vuokrien hoitaminen perintätoimiston kautta tulee sinulle hyvin kalliiksi. Muistathan myös, että säännöllinen vuokranmaksu on tärkeää, ja sillä on merkitystä myös vuokrasopimuksen jatkamista mietittäessä määräaikaisen vuokrasopimuksen päättyessä.

VUOKRANMAKSU

- maksa vuokra vuokralaskun tiedoilla eräpäivään mennessä
- mikäli sinulla on haasteita vuokranmaksun kanssa, ole yhteydessä vuokranvalvontaan viipymättä
- mikäli vuokrasaatava on mennyt perintään. Sovi maksusta Intrumin kanssa ja huolehdi ettei lisää velkaa synny
- jatkuva vuokranmaksun laiminlyönti voi johtaa vuokrasopimuksen purkamiseen ja luottohäiriömerkintään

Vuokra- ja vuokravaltio
puh: 020 331 311
nkrvuokra- ja vuokravaltio@kerava.fi

VARASTOINTI- JA SÄILYTYSOHJEET KERROSTALOASUKKAILLE

Erilaisten tavaroiden säilyttämisestä väärissä paikoissa voi aiheutua tulipalon syttymisen ja leviämisen vaara, turvallisen poistumisen estyminen hätätilanteessa sekä tulipalon sammuttamisen vaikeutuminen. Pelastuslaissa on määräykset muun muassa helposti syttyvien materiaalien ja muiden tavaroiden säilyttämisestä talojen ullakoilla, kellareissa, rakennusten uloskäytävillä ja kulkureiteillä. Kemikaalilainsäädännössä on rajoituksia palavien nesteiden ja muiden vaarallisten kemikaalien säilyttämiselle tiloissa, joissa ne voivat aiheuttaa erityisvaaraa.



Lastenvaunut ja vastaavat on säilytettävä esimerkiksi ulkoiluvälinevarastossa, ei porraskäytävillä.

PORRASHUONEET JA MUUT SISÄISET KÄYTÄVÄT

- Porrashuoneissa ja sisäisillä käytävillä ei saa säilyttää mitään tavaraa.
- Kuramatot saa sijoittaa vain koko porrashuonetta palvelevien uloskäyntien edustalle, ei huoneistojen ovien eteen.
- Lastenvaunut ja muut vastaavat on säilytettävä esimerkiksi ulkoiluvälinevarastossa, ei porraskäytävillä.

IRTAIMISTOVARASTO

Irtaimistovarasto on tarkoitettu pääasiassa talousirtaimiston säilyttämiseen. Varastoitava tavara on sijoitettava varastokoppien sisäpuolelle, ei käytäville. Näissä varastoissa saa säilyttää: **autonrenkaita yhden rengaskerran autoa kohden.**

Ullakko- ja kellarivarastoissa **ei saa säilyttää palavia nesteitä, neste-kaasua, räjähdystarvikkeita tai tarpeetonta syttyvää tavaraa.**

Mitään kallista ja arvokasta tavaraa ei kannata säilyttää varastossa. Kotivakuutus on aina hyvä olla olemassa. Varastoja on varattu vain yksi per huoneisto ja varastot kohdistettu huoneiston numeron mukaisesti. Tyhjiä varastokoppeja ei saa ottaa käyttöön omin päin.

Asukastoimikunnat voivat esimerkiksi kevätkäytävien yhteydessä järjestää varastotilojen turhien romujen keräämistä tätä varten tilatulle vaihtolavalle.



Varastokopeissa saa säilyttää yhden rengaskerran autoa kohden.

Varastoitava tavara on sijoitettava koppien sisäpuolelle, ei käytäville.



EI TAVARAA KÄYTÄVILLE

ASUKKAIDEN TOIMINTA VAIKUTTA VUOKRIIN JA ASUMISEN VIIHTYISYYTEEN

Asuintalomme on muuttunut vuokriltaan kalliiksi ja asumisviihtyisyysdeltään ala-arvoiseksi asukkaiden oman toiminnan seurauksena. Tällaista toimintaa on esimerkiksi:

Jatkuva ilkeä – rikotaan kaikki mahdolliset paikat, raavitaan rappukäytävien maalipinnat rikki, hakataan rapun valopainikkeet hajalle, hajotetaan tai varastetaan yhteisten tilojen ikkunasalvat – listaa voisi jatkaa loputtomiin.

Jätehuoneeseen viedään jatkuvasti jätettä, joka ei kuulu sinne (suurjäte ja ongelmajätteet). Jätteitä ei laiteta jäteastioihin. Ullakon käytävät täytetään kaikenlaisella romulla (laki pelastustoimesta kieltää tällaisen). Näiden jätteiden hävittämisestä aiheutuu huomattava kustannuslisä, jonka maksavat vuokralaiset.

Saunavuoroja ei noudateta. Saunatiloja käytetään muulloinkin kuin listaan merkittyinä aikoina.

Ulkoiluvälinevaraston, pyöräkellarin ja rappukäytävien ovet jätetään auki, niin etteivät ne lukkiudu – ne jopa teljetään auki-asentoon (tervetuloa varkaat!).

Piha roskataan ilmeisesti jopa tahallisesti ja autot pysäköidään piha-alueelle. Ulkoiluvälinevarastoja ja rappukäytäviä käytetään leikkipaikkana, ja tällä tavalla aiheutetaan lisä- ja ylimääräistä siivoustarvetta. Tupakoidaan rapuissa ja ulkoiluvälinevarastoissa.



Lämmityskustannuksia nostetaan pitämällä ikkunoita turhaan auki. Vettä valutetaan turhaan (vedenkulutuksemme on huomasti yli kerrostalojen kulutuksen keskiarvojen).

Nämä kaikki ja lukematon määrä muita talomme epäkohtia vaikuttavat suoraan vuokramme suuruuteen ja asukkaiden viihtymiseen.

On helppo sanoa, että vuokramme ovat liian suuret. Mutta vuokran suuruuteen voi jokainen asukas omalla toiminnallaan vaikuttaa. No – niin on nyt tehtykin – valitettavasti toimet vain ovat olleet kustannuksia nostavia. Ja asumisviihtyvyyttä heikentäviä.

Erkki Hanski
Asukastoimikunnan puheenjohtaja
Palokorvenkatu 13



Asukkaat maksavat vuokrissa korjaukset.



Ki Oy Nikkarinkruunu rakentaa uusia vuokra-asuntoja Saviolle

Nikkarinkruunun Visatien vuokra-asunnot		
1h+k+ph/wc	34 m ²	36 kpl
2h+k+ph/wc	53,5 m ²	9 kpl
2h+k+ph/wc	54 m ²	9 kpl
2h+k+ph/wc	55 m ²	9 kpl
3h+k+ph/wx	69 m ²	9 kpl

Asuntoja yhteensä 72 kpl
Asuntoja voi hakea 5/2017 alkaen. Asunnot valmistuvat arviolta 8/2017 mennessä.



KOUKKUTIELLÄ ASUU TYTYVÄISIÄ IHMISIÄ



Koukkutie 41:n puuhamies Seppo Rintala.

Nämä 60-luvulla rakennetut talot, Koukkutie 37 - 39 ja 41, sijaitsevat rauhallisella, puiden ja kallioiden ympäröimällä vehreällä mäellä. Asukkaiden mielestä siellä on hyvä asua. Molemmista taloista löytyy alkuperäisiä asukkaita, joten täällä viihdytään hyvin.

Piha-alueet pysyvät siistinä asukkaiden omatoimisuuden ansiosta, kuten hoituvat myös pikuremontit talkoovoimin. Puhumattakaan siitä kuinka aktiiviset asukkaat auttavat toisiaan ja vanhempia asukkaita asunton pienissä korjaustöissä. Pyöräkellarit ja väestönsuojat pidetään siistinä oma-aloitteisesti vuosittaisilla siivouksilla.

Koukkutien talojen isännöinti siirtyi huhtikuun alussa Nikkarinkruunulle, yhteistyö asukkaiden kanssa on lähtenyt erittäin hyvin käyntiin sekä isännöitsijän että asukkaiden mielestä.



Puuhamies Risto Koskinen, Koukkutie 37-39.

ASUKASTOIMINNAN KEHITTÄMINEN JA PARANTAMINEN

Kiinteistö Oy Nikkarinkruunussa tehdään vuosittain asukastyytyväisyyskysely. Kysely on laaja ja se kattaa koko asumisen kirjon, aina asunnon kunnosta eri palvelujen tasoon. Siinä myös kysytään asukkaiden mielipidettä asukastoiminnasta. Kyselyn perusteella kehitystä parempaan on tapahtunut, mutta uskomme että yhdessä pääsemme vielä parempaan tulokseen. Siksi meidän Nikkarinkruunun henkilökunnan ja asukashallituksen (asukastoimikuntien puheenjohtajat) tavoitteena on kehittää ja elävöittää asukastoimintaa.

Alla esimerkkejä edellisten kyselyjen tuloksista, arvoasteikolla 1-3 (3=paras).

	2014	2015
Asukastoiminta	1,94	2,03
Tapahtumat asuinalueella	1,96	1,98
- talkoot, juhlat, asukaskokoukset		

Tarvitsemme apuasi!

Kerro meille, miten voimme kehittää ja parantaa asukastoimintaa. Oli ideasi pieni taikka suuri, kerro siitä meille. Parhaat esitykset palkitaan!

Esitykset voit toimittaa joko suoraan toimistollemme tai laittaa sähköisesti:
<http://www.nikkarinkruunu.fi/anna-palautetta>

Huom! Liitäthän yhteystietosi mukaan, jotta voimme toimittaa mahdollisen palkinnon. Käsittelemme esitykset luottamuksellisesti.



Säästöä kodin sähkönkulutukseen

Ruoanlaitto kuluttaa sähköä runsaasti, samoin ruoan säilyttäminen.

Asuminen kuluttaa sähköä. Sähkön kulutus riippuu luonnollisesti asumismuodosta, asunnon koosta ja asukkaiden määrästä sekä sähkölaitteiden käyttötottumuksista.

Isoja sähkön kuluttajia kotona ovat ruoan valmistus ja säilyttäminen, valaistus sekä saunan käyttö. Kaikissa asunnoissa on asennettu lain edellyttämät etäluentamittarit, jotka osaltaan helpottavat sähkönkäytön seuranta.

Energiayhtiöillä on laskureita ja muita palveluja, joiden avulla omaa sähkönkäyttöään voi seurata hyvinkin tarkasti. Lisätietoja kannattaa kysyä omasta yhtiöstä.

Keravan Energian Oma Energia -palveluun pääset osoitteessa

<https://omaenergia.energiaraportointi.fi/>

Palvelun avulla pystyt seuraamaan kotisi sähkönkulutusta kuukauden, päivän tai tunnin tarkkuudella. Palvelussa voit asettaa hälytysrajoja jos kulutus ylittää halutun rajan. Tieto tästä tulee antamaasi sähköpostiosoitteeseen.

Riippumatta siitä asutko kerros- tai rivitalossa, sinulla on monia mahdollisuuksia säästää energiaa. Energiankäyttö tehostuu muutamilla pienillä toimenpiteillä eikä ole vaikeaa. Muka- vuuksista ei tarvitse tinkiä - riittää kun välttää tuhlausta.

Asumisen sähkönkulutuksia keskimäärin

Nelihenkinen perhe kuluttaa sähköä vuodessa keskimäärin seuraavasti:

- Ruoan valmistus: 700 kWh
- Ruoan säilytys: 1000 kWh
- Astianpesu: 300 kWh
- Pyykinpesu: 400 kWh
- Valaistus: 1000 kWh
- Viihde- ja pienlaitteet: 400 kWh
- Auton lämmitin: 300 kWh
- Taloussähkö yhteensä: 5200 kWh

Energiankäytön tehostamista on:

1. tarpeettoman kulutuksen välttäminen
2. harkinta laitehankinnoissa
3. käyttöohjeen mukainen käyttö

Sammuta turhat valot asunnosta. Ei ole järkevää pitää keittiössä valoa, jos istuu koko illan olohuoneessa.



Asunnoissa on nykyisin etäluettavat sähkömittarit.

Etäluettavat sähkömittarit mahdollistavat sen, että voit käydä sähköyhtiösi internet-sivuilla katsomassa omaa sähkönkulutustasi. Voit seurata, mitä muutokset toiminnassasi vaikuttavat sähkönkulutukseen.

Vaihda hehkulamput energiansäästölamppuihin.

Kodin sähkölaitteet kuluttavat virtaa myös stand by-tilassa. Hyvä keino minimoida turha sähkönkulutus on ostaa jatkojohto, jossa on mukana kytkin. Kun kytkimen napsauttaa off-asentoon, ei laitteisiin kulje virtaa ollenkaan. Tällaiseen jatkojohtopistokkeeseen voi kytkeä työhuoneessa tietokoneen, printterin ja muut toimistokoneet, ja olohuoneessa television, digiboksin ja muun viihde-elektronikan.

Pöytätietokone on joka neljännessä kerrostaloasunnossa sähkön kulutukseltaan suurin yksittäinen laite. Pöytätietokone kuluttaa keskimäärin yhtä paljon sähköä kuin jääkaappipakastin, eli noin 500 kWh/vuosi. Kannettava tietokone on huomattavasti parempi vaihtoehto sähkönkulutuksen kannalta, sillä se kuluttaa keskimäärin vain 25 kWh/vuosi.



VUOKRAN-TARKISTUKSET VUODELLE 2017

Asumismenojen kasvu jättää jatkuvasti jälkeensä tulojen kasvun. Julkisen talouden tasapainotuksen ja ilmastopolitiikan nimissä asunnon omistajille ja vuokralaisille tulee maksettavaksi yhä raskaammat verot.

Nykyasuuntauksella yhä suurempi osuus kuluttajista, asujista ja asunnonomistajista ajautuu menolasteineen julkisten tukijärjestelmien piiriin.

Vuodesta 2010 lähtien kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi on noussut vuoteen 2016 mennessä noin 23 prosenttia. Samaan aikaan vuokrat ovat nousseet keskimäärin 18 prosenttia ja käytettävissä olevat tulot vain 10 prosenttia. Jo nyt korotusten seurauksena on monenlaisia sivuvaikutuksia: esimerkiksi asumis- ja toimeentulotukien krooninen kasvu, ostovoiman kuihtuminen, talouskasvun hidastuminen, työvoiman saatavuuden pullonkaulat.

Asumismenojen kasvu jatkuu keskimäärin 2,8 prosenttia vuodessa vuosina 2016 – 2018.

Vuonna 2016 kotitalouden tuloista keskimäärin 26,8 prosenttia menee asumiseen. Vuonna 2018 asumismenojen osuus tuloista nousee 28 prosenttiin.

Tulokehitys on ennustevuosina hidasta, joten asumismenot kasvavat tuloja nopeammin.

Asumismenoja nostavat erityisesti kasvavat korjauskulut, jotka muodostavat merkittävän osan hoitokuluista.

Korkojen ja öljyn hinnan noustessa myös asumismenot nousevat tulevina vuosina. Sähkön siirtohinnoissa ja kiinteistöverossa on merkittäviä nousupaineita.

Ki Oy Nikkarinkruunussa on viime vuosina ollut tasakorotukset kaikissa kiinteistöissä. Vuoden 2017 talousarvio on laadittu ensimmäistä kertaa uuden kiinteistöhallinto-ohjelma Tampuuriin avulla. Nyt vuokratarkistusten vaihteluväli eri kiinteistöissä on 0,55 - 4,93 %. Tosin yhdessä kiinteistöissä vuokraa lasketaan -2,26 %.

Keskimäärin vuokrat nousevat vuodelle 2017 2,21 %, keskvuokra on 12,35 e/m²/kk.

Uuden ohjelman avulla pystymme paremmin seuraamaan kiinteistöittäin, että vuokratuotoilla pystytään kattamaan kiinteistön ylläpitokulut. Kaikissa kiinteistöissä näin ei ole ja tämän johdosta korotukset ovat ikävä kyllä korkeita osassa kiinteistöistä. Mutta emme voi kompensoida muiden kiinteistöjen tuotoilla muiden alijäämiä vaan meidän tulee pitää huolta, että tuotot riittävät kattamaan kulut kussakin kiinteistössä.

Ilkka Lahdenperä

toimitusjohtaja

Ki Oy Nikkarinkruunu



Asunnottomuudesta kärsivä, Keravalla työskentelevä Lauri Hartikainen ja Suojakotiyhdistyksen toiminnanjohtaja Outi Helenius.

ASUNNOTTOMIEN YÖ PAUSSISSA JA KIRJASTOLLA

YK:n kansainvälinen päivä köyhyiden poistamisen puolesta järjestetään vuosittain 17.10. Suomessa sitä kutsutaan Asunnottomien yöksi. Keravalla tapahtui kirjaston pihalla ja Suojakotiyhdistyksen Pausi-toimintakeskuksessa – jonka toiminta on nyt loppumassa.

Kirjastolla tapahtuman avauspuheen piti kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Markku Liimatainen, joka totesi puheessaan, että asunnottomuus on puolittunut vuodesta 2000 ja että Keravalla tilanne ei ole erityisen paha.

– Kaupungistuminen aiheuttaa pitkälti sen, että koskaan ei päästä siihen, ettei olisi yhtään asunnottomia, Liimatainen totesi.

Kaupunginvaltuutettu Tuula Lind totesi puheessaan Pausin pihalla, että asuminen on perusoikeus ja peräänkuulutti lisää kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja nimenomaan kaupungeista, joissa työpaikatkin ovat. Hän toi esiin myös naisten asunnottomuutta – ja kertoi Suomes-

sa olevan n. 1800 asunnottomaa naista, joista suuri osa ei näy tilastoissa.

– Tilanne on huono. Tällä hetkellä Keravalla on 5-10 ihmistä, jotka ovat asuneet rappukäytävissä kesästä asti. Taustalla on ongelmia, päihteitä. Mutta vuokrat ovat karanneet käsistä, eikä asumistuki enää palvele riittävästi – se on systeeminä tullut tiensä päähän, vaikka tukea myös siinä muodossa tarvitaan, totesi Suojakotiyhdistyksen toiminnanjohtaja Outi Helenius.

– Olen asunnoton. Työpaikkani on Keravalla työllisyyskeskuksessa, mutta nykyisin viettän yöni Hyrylässä varuskunta-alueella. Ei puutu kuin kämpä, kertoi Lauri Hartikainen.

Tapahtumaa järjestivät Suojakotiyhdistys, Nikkarinkruunu, FIDA, Keravan seurakunta, Lions Club Kerava ja yksityiset lahjoittajat. Vähävaraisille lahjoitettiin talvivaatteita. Lions Club Kerava lahjoitti 120 kassilista ruokaa.



VASTUUNJAKOTAULUKKO TOP 16

KOHDE JA TEHTÄVÄ	KUNNOSSAPITOVASTUU		KUSTANNUSVASTUU	
	YHTIÖ	ASUKAS	ASUKAS	YHTIÖ
Märkätilojen lattioiden ja seinien kunnon tarkkailu		●		
Parvekkeen puhtaanapito		●	●	
Parvekkeen vedenpoistoaukkojen puhdistus		●	●	
Patterien ilmaaminen	●			●
Patterien puhtaanapito		●	●	
Pyykinkuivauskoneen liittäminen (*)		●	●	
Suihkuletkun ja käsisuihkun uusinta	●			●
Hanojen korjaus ja uusiminen	●			●
Astianpesu- ja pyykinpesukoneen liittäminen (*)		●	●	
Astianpesukonehangan asennus (*)		●	●	
Astianpesukoneen alle laitettavan muovikaukalon hankinta ja asennus		●	●	
Hanojen ja wc:n vuotojen tarkkailu		●		
Lamppujen ja loisteputkien hankinta ja vaihto		●	●	
Jääkaappien sulamisvesiputken puhdistus		●	●	
Asukassisäänkäynnin puhtaanapito, lumenluonti ja hiekoitus rivi- ja paritaloissa		●	●	
Kotivakuutuksen hankinta ja ylläpito		●	●	

HUOM! (*) merkittyjen kohtien tehtävät saa suorittaa vain valtuutettu ammattiasentaja.

Nikkarinkruunun kiinteistöjen kunnossapidon vastuunjako

Vuokralainen on vastuussa asunnon ylläpidosta. Vuokralainen on velvollinen tekemään vikailmoituksen huoltoyhtiölle asunnossa mahdollisesti ilmenevistä vioista, kuluneista osista ja korjaustarpeista viipymättä ne havaittuaan.

Vastuu huoneistoon tehtyjen muutostöiden laadusta ja muutostöistä aiheutuvista vahingoista on asunnon haltijalla muutostyön teettäjänä. Myös asunnon myöhempi haltija on vastuussa muutostöistä aiheutuneiden vahinkojen mahdollisesta lisääntymisestä omana hallinta-aikanaan, mikäli hän ei viipymättä ilmoita havaitsemistaan vahingoista talon omistajalle.

Vahingon aiheuttamiseksi katsotaan myös alkuperäisen materiaalin vaihtaminen heikompaan materiaaliin. Korvattavaksi vahingoksi katsotaan myös sellaiset sinänsä laadukkaasti tehdyt muutostyöt, jotka heikentävät asuttavuutta seuraavien asukkaiden kannalta (esim. materiaalien poikkeukselliset värit).

Kaikkiin muutostöihin on haettava ennen töiden aloitusta lupa yhtiöltä. ●

Yhtiön vastuu korjauskustannuksista rajoittuu normaaliin kulumiseen, ei huoneiston/kalusteiden/koneiden muunlaiseen rikkoutumiseen!



KIINTEISTÖT

Osoite	As.	Valm.v.	Talotyyppi	Huoltoyhtiö	Kginosa	HUONELUVUT				
						1	2	3	4	>4
RIIMUTIE 1	20	1992	rivitalo	Talosyke	Ahjo		12	4	4	
SORSAKORVENTIE 11-13	29	1991	rivitalo	Talosyke	Ahjo		19	9	1	
KANNISTONKATU 14	17	1990	rivitalo	Talosyke	Savio		8	9		
TIERANTIE 3-5	17	1990	rivitalo	Talosyke	Kaleva		10	7		
MARTTILANKATU 9	20	1988	kerrostalo	Talosyke	Savio	6	7	7		
VARSATIE 2	19	1990	rivitalo	Talosyke	Ahjo		7	12		
SARVIMÄENTIE 3	24	1986	kerrostalo	Talosyke	Kilta	5	10	5	4	
TUUSULANTIE 52	20	1984	kerrostalo	Talosyke	Kilta	4	13	3		
PUUSEPÄNKATU 1	21	1989	kerrostalo	Talosyke	Kilta	10	11			
KAUPINKUJA 5	27	1992	kerrostalo	Talosyke	Keskusta		21	6		
TÖYRYKUJA 1	24	1992	kerrostalo	Talosyke	Savio		21	3		
TÖYRYKUJA 2	48	1991	kerrostalo	Talosyke	Savio		24	12	12	
PAJUKATU 2	20	1984	rivitalo	Talosyke	Savio	4	12	4		
EERONTIE 1	17	1951	kerrostalo	Talosyke	Keskusta	3	9	4	1	
TIERANTIE 4	31	1984	piekrstalo	Talosyke	Kaleva	9	18	4		
LIESITIE 1	29	1987	rivitalo	Talosyke	Kaleva	11	14	3	1	
MARTTILANKATU 7	21	1986	kerrostalo	Talosyke	Savio	7	8	6		
VESIKONKUJA 1	18	1982	rivitalo	Talosyke	Kaleva	5	9	4		
MOUKARITIE 4	30	1971	kerrostalo	Talosyke	Ahjo	15	10	5		
AHJONTIE 5	20	1992	kerrostalo	Talosyke	Ahjo	10	10			
AHJONTIE 11	44	1991	kerrostalo	Talosyke	Ahjo	21	14	5	4	
METSÄLADONTIE 1	23	1991	rivitalo	Talosyke	Ahjo		19	4		
SAMPOLANKATU 7	22	1991	kerrostalo	Talosyke	Keskusta		19	3		
AHJONTIE 7	63	1993	kerrostalo	Talosyke	Ahjo	29	19	11	4	
MOUKARITIE 8	40	1993	kerrostalo	Talosyke	Ahjo	1	21	18		
ENERGIA/Tervahaudank.4	3	1993	rivitalo/3 hstoa	asukkaat/NKR	Ylikerava		2		1	
Palokorvenk.15/Kvan Kotikontu	5	1994	kerrostalo	Keravan Huoltopalvelu	Alikerava		3	2		
PAPINTIE 5/Sampolanraitti	12	1994	kerrostalo	Kiint. huolto Toivanen	Keskusta		7	5		
NAHKURINPOLKU 2	39	1977	kerrostalo	Uudenmaan Huoltok. Oy	Kilta	9	21	6	3	0
NAHKURINPOLKU 3	36	1974	kerrostalo	Uudenmaan Huoltok. Oy	Kilta	6	18	6	6	0
NAHKURINPOLKU 5	20	1979	kerrostalo	Talosyke	Kilta	3	13	4		
KANKURINPOLKU 9	42	1977	kerrostalo	Uudenmaan Huoltok. Oy	Kilta	12	24	6	0	0
KANKURINPOLKU 17	20	1982	kerrostalo	Talosyke	Kilta	4	9	7		
NAHKURINKATU 22	19	1980	kerrostalo	Talosyke	Kilta	3	13	3		
PALOKUJA 5	26	1992	kerrostalo	Talosyke	Alikerava	3	14	7	2	
MARTTILANKATU 12	22	1990	piekrstalo/omasauna	Talosyke	Savio		9	9	4	
KANNISTONKAARRE 1	30	1970	kerrostalo	Kanniston Huolto Oy	Savio	6	18	6		
PALosenkatu 2	36	2012	kerrostalo	Talosyke	Kaleva	30	6			
KOKONTIE 15	29	2011	kerrostalo	Talosyke	Kaleva	6	15	2	4	2
JOKIMIEHENTIE 7	6		rivitalo	Talosyke	Alikerava	4	2			
KIRVESMIEHENTIE 4	50	1989	kerrostalo	Talosyke	Kilta	2	45	3		
SAVENVALAJANKATU 3	30	1992	kerrostalo	Talosyke	Kilta	1	20	9		
VISATIE 20	23	1990	kerrostalo	Talosyke	Savio	6	12	5		
AHJONTIE 9, Ratsutila +3 hstoa	63	1993	kerrostalo	Talosyke	Ahjo	32	21	10		
METSÄRINNE 2	28	1994	rivitalo/oma sauna	Talosyke	Ahjo		28			
KOUKKUTIE 37-39	30	1962	kerrostalo	RTK-palvelu	Ahjo	6	12	12	0	0
KOUKKUTIE 41	30	1961	kerrostalo	RTK-Palvelu	Ahjo	6	12	12	0	0
SANTANIITYNKATU 20	39	1991	kerrostalo	Uudenmaan Huoltok. Oy	Alikerava	0	22	12	5	0
PALOKORVENKATU 13	50	1991	kerrostalo	Uudenmaan Huoltok. OY	Alikerava	0	32	14	4	0
TIMONTIE 4	19	1992	kerrostalo	Kiin.huolto Toivanen	Kesk./Som.	19	1h+tupakeittiö			



YHTEYSTIEDOT

Käyntiosoite

Kiinteistö Oy Nikkarinkruunu
Asemantie 4, 04200 Kerava

Postiosoite

Kiinteistö Oy Nikkarinkruunu
PL 123, 04201 Kerava

Toimiston aukioloajat

Ma 9–12 ja 13–15.30
Ti–Pe 9–12 ja 13–14

Puhelin

Keskus 0203 31 311

Ensisijainen sähköpostiosoite

nikkarinkruunu@kerava.fi

Nikkarinkruunun henkilöstö

Asiakaspalvelusihteeri
Helena Lundmark-Lahti
Asuntosihtööri Tarja Ansamaa
Taloussihteeri Riitta Lehto
Asumisvastaava Sanna Koistinen
Hallinnollinen isännöitsijä
Jari Kukkonen
Kiinteistösihteeri Tarja Soininen
Korjauskirvesmies Pasi Koivuniemi
Laskentapäällikkö Päivi Laukasto
Kiinteistöpäällikkö Risto Ovaskainen
Toimitusjohtaja Ilkka Lahdenperä
Sähköpostiosoitteet ovat muotoa
etunimi.sukunimi@kerava.fi

HUOLTOYHTIÖ

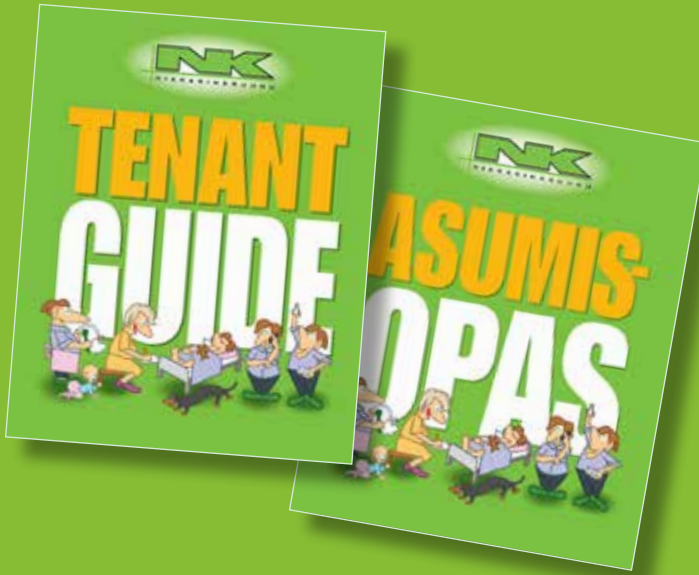
OMAN HUOLTOYHTIÖN TIEDOT Löydät myös kiinteistösi ilmoitustaululta.
HUOLTO HOITAA MYÖS SAUNAVUOROT JA AUTOPAIKAT.

Talosyke Oy – 24h päivystys kaikissa tilanteissa puh. 020 749 80 60

Hakamäenkuja 10, 01510 VANTAA (Toimisto Hakamäenkujalla)
Ma, ti ja to klo 8 -16, ke 8-18 ja pe 8-15
Puh. 020 749 80 60
Sähköposti: toimisto(at)talosyke.fi

ASUMISOPAS

Nikkarinkruunusta on saatavissa Asumisopas sekä suomeksi että englanniksi. Oppaassa neuvotaan yleisiä asumiseen liittyviä asioita. Näitä ovat mm. mitä toimenpiteitä tulee tehdä, kun ryhtyy asukkaaksi Nikkarinkruunun asuntoon. Tietoa vuokranmaksusta ja arkipäiväisistä asioista, kuten huoneiston ylläpidosta, pysäköinnistä, turvallisuudesta ja monista käytännön asioista sekä muuttamisesta asuntoon ja pois sieltä. Oppaita saa Nikkarinkruunun toimistosta.



ASUKAS-LEHTI

Julkaisija: Kiinteistö Oy Nikkarinkruunu

Osoite: Asematie 4, 04200 Kerava

Päätoimittaja: Ilkka Lahdenperä

Toimituskunta: Ilkka Lahdenperä, Sanna Koistinen, Risto Ovaskainen, Annikki Halme ja Jari Kukkonen

Taitto, toimitus, valokuvat: Jukka Nissinen, www.symboli.fi

Kuvat: Jukka Nissinen, NK-arkisto

Painopaikka: Painojussit Oy, Kerava

Painos: 3000 kpl

Jakelu: Nikkarinkruunun asukkaat



TOIMINTAOHJEET HÄTÄTILANTEESSA

112

YLEINEN HÄTÄNUMERO 112

Kun soitat hätänumeroon 112:

- vastaa kysymyksiin
- toimi annettujen ohjeiden mukaisesti
- lopeta puhelu vasta kun saat luvan

Jos hätänumero on hetkellisesti ruuhkautunut, älä sulje puhelinta!

POISTUMINEN HÄTÄTILANTEESSA

Jos huoneistossasi palaa, poistu nopeasti.

Sulje kaikki ovet perässäsi.

Mikäli palo on muualla, todennäköisesti turvallisim-
paikka on oma huoneistosi. Älä poistu savuun!

Poistu yhteiselle kokoontumispaikalle,
jos se on turvallista.

Hissin käyttö on kielletty kaikissa hätätilanteissa.

TULIPALON SATTUESSA

Älä poistu savuun!

Kuullessasi palovaroittimen äänen tai havaitessasi
savua, toimi välittömästi:

Pelasta itsesi ja vaarassa olevat.

Soita 112.

Varoita muita.

Sammuta, jos se on turvallista.

Rajoita paloa sulkemalla ovet.

Opasta palokunta paikalle.

Jos palo on muualla ja rapussa on savua:

Pysy huoneistossasi ja sulje ovet ja muut aukot.

Ilmaise sijaintiasi viranomaisille.

YLEINEN VAARAMERKKI

Viranomaiset varoittavat väestöä yleisellä
vaaramerkillä kaasuihin, säteily- ja muusta vaarasta.

Siirry tai pysy sisätiloissa. Älä mene väestön-
suojaan, elleivät viranomaiset niin käskä.

Sulje ovet ja ikkunat, tuuletusaukot ja
ilmastointilaitteet.

Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita.

Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeutuisi.

Älä poistu alueelta ilman viranomaisen kehoitusta,
ettet joutuisi matkalla vaaraan.

HÄTÄENSIÄVUN OHJEET

Kaikki osaavat auttaa!

Vähintä mitä voit tehdä on soittaa 112.

TURVAA HENGITYS

Tunnustele poskellasi, hengittääkö?

Jos hengittää, käännä kyljelleen ja käännä
leuka irti rinnasta. Seuraa hengitystä.

Jos ei hengitä, aloita painelu-puhalluselvitys.

TURVAA VERENKIERTO

Tyrehdytä runsas verenvuoto painaen kädellä
suoraan haavaan. Irrota kiristävät vaatteet.

PELASTUSTIE

Älä estä ihmishengen pelastamista!

Pidä pelastustiet vapaina.

